

Ekwo Zekaraya

Onye Mpuchiru Chileke

Chipfu ekuphuta ndu Ízurelu azu

1 ¹L'onwa k'esonato; l'apha, kwe onye eze ono, bu Dariyosu ębo l'abu eze ndu Peshiya be Chipfu pfuru opfu yeru onye mpfuchiru ono, bu Zekaraya; mbu nwa Berekaya, bu nwa Ido su: ²Chipfu be ęhu ghushiru eghu ike l'opfu ęhu ndiche unu phę. ³Qo ya bu le-a; karu ndu-a su phę-a: Wakwa iphe, oopfu baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: Unu lwaphuta azu lwapfuta mu; k'ophu mu a-lwaphuta azu lwapfuta unu. Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu. ⁴Unu ta adukwa ge ndiche unu phę, bu ndu ono ndu mpfuchiru ichée pfuru opfu ęhu phę su: "Wakwa iphe, oopfu mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; unu ghakobe haa ejo uzo ono, unu eshi ono; yee ejo-ememe ono, unu eme ono. Obenu l'ephe ta angabeduru nchi; ophu ephe eyekwarupho onu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono. ⁵?Bu awe be ndiche unu obu no nta-a? Too ndu mpfuchiru obu; ?ephe anije ndzü ojejoje too? ⁶Iphemiphe ono, mu pfuru ono; mækpo iphe ono, mu toru ıkpa iya ono, bu iphe, mu karu ndu-ozu mu, bu ndu mpfuchiru g'ephe meje ono; ?too nwuchaadar u'ehu ndiche unu phę? Q'buru iya bu l'izimanu alwa phę azu; ephe pfua su: 'Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike meeékwarupho anyi iphe, gbaru uzo, anyi eshi; yee iphe, anyi eme; mbu l'o meerupho anyi iphe, o tüberu k'ememe.' "

Nwoke, no le mgbaka oshi mituru

⁷O rwua l'ujiku k'ükporo l'eno l'onwa k'iri le nanu, bu onwa Shebatu; l'apha, kwe onye eze ono, bu Dariyosu ębo l'abu eze iya; Chipfu bya epfu-ru yeru onye mpfuchiru ono, bu Zekaraya; mbu nwa Berekaya, bu nwa Ido. ⁸Q'buru l'enyashi be mu phürü ophilanya hümä nwoke, agba l'inya

uswe-uswe! O pfuru le mgbaka oshi míturu, pfugbaaru l'uwuru uwuru. İnya ınya ndu ophu pfugbaaru iya l'azú bürü ndu adú uswe-uswe; ndu eke mkpumkpu; ndu acha ucha. ⁹Mu bya ajia nwoke ono su: "Gübe nnajiu phu mu; ?bü gunu bę iphe-a bugbaa?"

Ojozi-imigwe ono, epfu anu mu nü ono bya eyeeru mu onu su: "Mu e-goshi ngu-a iphe, ephe bugbaa." ¹⁰Tobudu iya bü; nwoke ono, pfuru le mgbaka oshi míturu ono bya eyeahaa onu su: "Ndu-a bü ndu Chipfu ye-ru g'ephe je etsoru mgboko l'ophu jephee." ¹¹Ephe yeeru ojozi-imigwe kę Chipfu ono, bü onye ophu pfuru le mgbaka oshi míturu pho onu su: "Anyi tukoakwaru mgboko l'ophu jegbabę; anyi hümä le mgboko l'ophu daru gbee; teme ehu du phę gubala."

¹²Tobudu iya bü; ojozi-imigwe kę Chipfu ono bya epfua su: "Gübe Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike; ?ii-no-bekpooru i-no-be-agha teme l'i phüaru Jierúsalemu obu-imemini; ephe le mkpukpu, nogbaa le Jiuda, bü ndu i tu-koshiwaru ehu-eghu ngu e -shi k'ükporo apha eto l'apha iri-a?"

¹³No iya; Chipfu bya epfua nwopfu, du nwa belebele, bü nwopfu ndu-mobu yeru ojozi-imigwe ono, epfu anu mu nü ono. ¹⁴Tobudu iya bü; ojozi-imigwe ono, shi epfu anu mu nü ono su mu: "Raa opfu-a arara: Wakwa iphe, oopfu; mbü Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike: Mu ekoshikwa okophoo ike l'opfu ehu mkpukpu Jierúsalemu yee úbvú Zayonu. ¹⁵Obenu le ndu ehu eghushi mu eghu ike l'opfu ehu phę bü oha ono, bu tüsaru ehu ono. Mbü l'ehu shi eghu mu eghu nwanshiji nwanshiji; ephe bya bya emee; ndibe mu kabaa eje iphe-ehuka. ¹⁶Qo ya bü le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-wata aphu obu-imemini ozo le Jierúsalemu; mbü l'ee-me-chaa kpuphu eze-ulo mu azú l'eka ono. L'a bya eworu iphe, e gude atu ogologo iphe togbo le Jierúsalemu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bü ono.

¹⁷"Rakabakwaa ya rö araka su: Wakwa iphe, oopfu baa; mbü Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike: Mkpukpu mkpukpu mu a-tuko ekameka; ephe l'eku, a-nodu ezeru phę kojokojo; ozo bü le Chipfu a-dü Zayonu obu ozo; l'o hotakwapho Jierúsalemu ozobaa."

Mpu eno yee ndu ıkpuzu eno

¹⁸Mu bya apalia enya; mpu eno nođuwaa mu l'atati phu. ¹⁹Mu bya ajia ojozi-imigwe ono, shi epfu anu mu nü ono: "? Bü gunu baa?"

O yeeru mu onu su mu: "O kwa mpu ono bugbaa mpu, bü iya chikaru ndu Jiuda; waa ndu Izurelu waa ndu Jierúsalemu."

²⁰No iya; Chipfu bya egoshi mu ndu ıkpuzu eno. ²¹Mu bya bya ajia su: "? Bü gunu bę ndu-a l'abya ememe?"

O yeeru mu onu su mu: "Ndu-a bü phę bü mpu, chikaru ndu Jiuda k'ophu bü l'o tó duedu onye ophu dürü ike gbelia ishi; obenu le ndu ıkpuzu-a bya-ru g'ephe meru ndzü-agugu nü phę; chitsushia mpu ndu qhamoha-a, bü ndu paliru mpu phę dñaha ndu ali Jiuda k'ophu ephe a-chika phę."

Nwoke, gude iphe, aatùje ogologo iphe

2 ¹Mu bya ejeshia apali ἔντα; o nweru nwoke, pfuru mu l'atatiphu. Oぶるu iphe, aatùje ogologo iphe bę o gude l'eka. ²Mu jia ya su iya: “?Bu awe bę iije?”

O yeeru mu onu su mu: “Mu ejekwa atu Jierúsalemu g'a maru g'osa iya yee ogologo iya habe.”

³No iya; Ojozi-Imigwe ono, shi epfu anu mu nu ono tıgbushia; Ojozi-Imigwe օzo jepfushia ya; ⁴bya asu iya: “Keta օso je asu nwokorobya ono le Jierúsalemu a-bukwaru mkipukpu, a kpu-pheduru igbulu mgburugburu; kele ndu e-buru iya nu a-pa igwerigwe waa iphe-edobe, a-dukwa iya pho ya. ⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Q kwa mbedula l'onwomu a-buru oku kpua g'igbulu no-phee ya mgburugburu; teme mu anodu l'ime iya meru akpabiri ye iya.”

Achi-phuta ndu a kpuru le ndzu azu

⁶Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Unu byan! Unu byan! Unu shikwa l'alı ndu isheli gbaʃu gbalaa; kele mu shi tıkaa unu l'ekameka ge pherephere, dzuru uswekete eno l'akpaminigwe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono. ⁷Unu lenu! Unu gbalakwaa gbaru laa Zayonu; unubę ndu ono, unu le Nwada Babilonu bu ono; ⁸kele-a; wakwa iphe, oopfu baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: Onye bu onye denyiru unu eka bukwa akpuru ἔντα mu be qorwu eka. Teke o kwabekpooru mu ubevı bya ezia mu ge mu je etsoo օha ono, kwaru iphe unu l'okwata ono ogu; ⁹be o to dudu iphe, e-me ge mu ta apali eka mu nya ndu ono aphu; k'ophu bu le ndu shi bu-ru ohu phę a-ghakobe kwa iphe phę l'okwata. Noo teke unu a-maru l'o Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike be ziru mu ge mu bya.

¹⁰“Tua չու շիստո; teme շիստո atsokwaa ngu pho ստո; շիստո nwada Zayonu; kele mu abyaakwaa. Mu -bya; mu eburu l'echilabö unu! Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono. ¹¹Qha, du igwerigwe be a-tugbabekwa onwo-phę ephe le Chipfu me o -rwua mboku ono; ephe aburu ndibe mu. Mu e-buru l'echilabö unu; k'ophu unu a-maru l'o Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike be ziru mu ge mu bya. ¹²Chipfu e-keta Jiuda g'oぶるu okiphe iya l'alı, du nsø ono; l'qo bya ahota Jierúsalemu օzo. ¹³Noduekwapho nwa ngguingguji l'iphu Chipfu; unubę չնվա-ըլիփե l'ophu; kele o kpatsuwaru onwiya l'eka ono, o bu ono, bu eka du nsø ono.”

Uwe onye-ishi ndu-uke Chileke

3 ¹Tobudu iya bu; o bya egoshi mu Jioshuwa, bu iya bu onye-ishi ndu-uke Chileke eka o pfuru l'iphu Ojozi-Imigwe kę Chipfu ono; Nsetanu pfukwaru iya pho l'ekutara; abya edoshi iphe, o meru. ²No iya; Chipfu bya asu Nsetanu: “Ge Chipfu gbokwaaru ngu սյա; շիստո Nsetanu! Mbü ge

Chipfu ono, bù iya hoṭaru Jierúsalemu gbókwaaru ngu uja! ?Nwoke-a ta abùdu ishikònku, a lòfutaru lòku?”

³ Teke ono, Jioshuwa pfuru l'iphu Ojozi-imigwe ono bù iphe, o yero bù uwe, kporu ìdzù. ⁴Ojozi-imigwe ono sù ndu pfuru l'iphu iya: “Unu yefù iya uwe ono, kporu ichikiri ono.” O bya asù Jioshuwa: “Lekwa; mu na-fùakwaru ngu éjo-iphe, i meshiru; nta-a bẹ mu byaru eworu uwe, vu oke aswa yee ngu.”

⁵Noo ya; mu sù g'ephe woru okpulishi-ékwa, sahuru ímò kpube iya l'ishi. A bya eworu okpulishi-ékwa, sahuru ímò woru kpube iya l'ishi; bya eworu uwe yee ya. Ojozi-Imigwe kẹ Chipfu bya apfù-kube iya.

⁶Ojozi-Imigwe kẹ Chipfu ono bya atuaru Jioshuwa ekemu-a sù: ⁷Wakwa iphe, oopfu baa; mbù Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike: “O -buru l'ji-nòdu etso uze mu; emekwapho iphe, mu sùru g'i meje bẹ bù ngu e-mechaa bùru onye-ishi ulo mu; bya abùru iphe, i sùru g'e mee l'unuphu ibe mu bẹ ee-meje; tème mu anùkwa ngu pho oke g'i yíru lè ndu-a, pfuru l'èka-a. ⁸Ngabé nchì; gùbe onye-ishi ndu-uke, bù Jioshuwa; gù l'ogbo-ékwa ngu phè, bù ndu nò-kube ngu nü; mbù ndu emeru ngu ahùma ọma: Mu e-mechakwaa duta onye-ozi mu ono, bù Èkali-oshi ono duru bya.

⁹Hùmakwa mkpuma, mu togboru l'iphu Jioshuwa! Mkpuma lanu ono moru ènya èsaa; tème mu abyakwa iya edefua iphe l'eli; o kwa iphe, Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike eepfu. O bùru eswe ujiku lanu bẹ mu e-wofu iphe-eji, ndu ali-a mejekpooru. ¹⁰O -rwua mbòku ono bẹ g'unu ha l'onye l'onye a-nòdu ezi nwíbe iya g'o bya g'unu nòkobe lè mkpula vayinu unu yele mkpula oshi figu unu.” Nokwa iphe, Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike eepfu bù ono.

Oròku, a wùru lè mkpola-ododo; yéè oshi olivu labò ono

4 ¹No iya bù; Ojozi-Imigwe ono, shi epfu anu mu nü ono lwaphuta azù byapfuta mu bya ekuteahaa mu g'onye ekute onye eku mgbènya. ²O jia mu sù mu: “?I hùmaru gunu?”

Mu sù iya: “Mu hùmaru iphe, aapfubeje oròku, e mekòtaru lè mkpola-ododo; iphe, dù iya l'eli bùru ochi; oròku dükwapho èsaa pfuru iya l'eli; uez, shigbaaru fùta l'oròku ono dükwapho èsaa. ³Ozo bù l'ò dàru oshi olivu labò, pfù-kuberu iya nü; ophuu pfuru l'èkutara ochi ono; ophuu pfuru iya l'èkichà.” ⁴Mu bya ajia Ojozi-imigwe ono, epfu anu mu nü ono sù iya: “?Bù gunu bẹ iphe-a bù; nnajuphu mu?”

⁵Tòbudu iya bù; Ojozi-imigwe ono, mu l'iya abò uja ono bya eyeeru mu onu sù: “?Tí madù iphe, iphe-a bù?”

Mu sù iya: “Nnajuphu mu; mu ta amakwa iphe o bù.”

⁶O bùru iya bù l'ò sù mu: “Wakwa opfu, Chipfu epfu anu Zeríbabelu: E tee mekwa iya l'ike; ophu eemekwa iya l'òkarieka; o kwa onye e gude eme iya bù Unme mu; nokwa iphe, Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

7?I bù gunu; gube oke úbvú? L'iphu Zerúbabelu bẹ ii-mechaa bùru ali, dù baswaa. Noo teke ọo-pfube mkpuma mkpochi-ishi iya; l'aatụa ụzu sụ: ‘Ge Chileke goru ọnou-oma nụ iya-o! Ge Chileke goru ọnou-oma nụ iya-o!’”

8 No iya bù; Opfu Chipfu bya erwukwa mu nchị sụ: “Zerúbabelu gu-deakwaa eka iya tịa ọkpa eze-ulø Chileke-a; ọ bùru iya e-gudekwapho eka iya kpụ-tsee ya. Noo teke unu a-maru l'ọo Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike ziru mu gẹ mu byapfuta unu.

10 “Nta bùkwa mbòku, iphe, ha nwanshị l'eme; ole ?bù onye elephe-kwanụ iya ẹnya? Ndiphe bẹ ẹhu a-tsokwa ụtso teke ẹphe a-humá eka Zerúbabelu watarụ akpụ ulø ono.

“A bya l'ẹnya ẹsaas pho; ẹnya ẹsaas ono bùkwa ẹnya Chipfu, anoduje agba mgboko l'ophu mgburugburu.”

11 Mu byakwa ajia Ojozi-Imigwe ono sụ iya: “?Bùkwanu gunu bẹ oshi olivu labo-a, nogbaa oróku ono eka ẹbo ẹbo ono bù?” 12 Mu byakwa ajia ya ọzo sụ: “?Bù gunu bù ekali-oshi olivu labo-a, nogbaa l'aguga uji-iphe labo-a, bù ọphu e gude mkpola-ododo mee-a; teme ọ bùru eka ono bẹ manụ shiru asoshihu-a?”

13 O yeeru mu ọnou sụ mu: “?Tị madụ iphe, iphe-a bù?”

Mu sụ iya: “Nnajiu-phu mu; mu ta amakwa iphe ọ bù.”

14 No iya; ọ sụ mu: “Ndu ono bù ụmadzu ẹbo ono, a wụru manụ l'ishi; g'ephe jeeru onye nwe mgboko l'ophu ozi.”

Ekwo, ephe ephephe

5 1 Mu byakwa elee ẹnya ọzo; ẹkwo-aphuphu, ephe ephephe nōduwaa mu l'iphu! 2 Ojozi-imigwe ono sụ mu: “?Bù gunu bẹ i hümara?”

Mu yeeru iya ọnou sụ: “Mu hümakwaru ẹkwo-aphuphu, ephe ephephe; ọ dù ụkporo nkwo-eka l'ogologo bya adụ nkwo-eka iri l'osa.”

3 O bya asụ mu: “O kwa ọnou, aatụ mgboko mgburugburu bù onoya. Kẹ-le ọ dụa g'iphe o pfuru l'eka lanụ ono; sụ lẹ ndu bù iphuru g'ephe ha bẹ ee-me g'ephe chihụ; teme ọ dukwapho g'iphe, o pfuru l'eka iya ọphuu sụ; l'iphe, bùkpo ndu akpapyabeje iphe, ẹphe meru ria nte bẹ ee-me g'ephe chihụ. 4 Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike epfukwa sụ: Mu a-tụ ndu iphuru ono ọnou; tükokwapho ndu ono, akpapyabeje iphe, ẹphe meru gude ẹpha mu gua ẹnwa ono ọnou kwapho. Otu-ọnou mu ono abaa l'ibe phẹ mebyishia ya; mékpo oshi, e keru ulø iya; mè mkpuma, e gude kpua ya.”

Nwanyị, nō lẹ nkata

5 No iya; Ojozi-Imigwe ono, epfu anụ mu nụ ono bya akpíritaru bya asụ mu: “Palia ẹnya hümakpodapho iphe-a, aby aafuta nta-a.”

6 Mu jia ya sụ iya: “?Bù gunu bù ono?”

O yeeru mu ọnou sụ mu: “O kwa nkata, eegudeje atụ iphe.” Ọ sükwapho: “Owaa bù ejio-iphe, ndu ali-a gbaa mgburugburu mekötaru.”

⁷A bya ekpulia igbidigbi opfu nkata ono; nwanyi nōduwaa anoo l'ime nkata ono.

⁸Ojozi-Imigwe ono sụ mu: “O kwa ejio-iphe baa.” O bya enwuphu iya azu l'ime nkata ono; bya eworu igbidigbi opfu nkata ono kpuchiphu azu ozo. ⁹Mu bya apalia enya; unwanyi dūwaa ębo pfuru mu l'iphu. Ephe nōdu ephe ephephe. Nkù phē duepho gę nkù oku-eswi-üda. Ephe bya agu-lia nkata ono paru paghaa alı yee igwe l'ophu parwua mgbaka alı yee igwe.

¹⁰Mu jia Ojozi-Imigwe ono, epfu anu mu nü ono sụ iya: “?Bụ awe be ephe pahunu nkata ọbu eje?”

¹¹O yeeru mu ọnmu sụ mu: “Ephe pa iya eje alı Shina. Ephe eje iya akpuru ụlo l'eka ono. A -kpugheę ya pho l'e woru nkata ono sube l'ọnodu iya.”

Ugbo-inya eno

6 ¹Mu byakwa apalia enya ozo; ugbo-inya eno nōduwaa mu l'iphu. Ephe shi le mgbaka úbvú labo awufuta. Úbvú ono bụ úbvú onyirubvu. ²Inya, akpugbaa ugbo-inya kę mbu dükota uswe-uswe. Ndu ophu akpuru k'ębo nōdu ejikota uji. ³Ndu ophu akpuru k'ęto nōdu acha ụcha; ndu akpuru k'ęno dükota ükara ükara. G'ephe ha dükota ıkpehu. ⁴Mu bya ajia Ojozi-Imigwe ono, epfu anu mu nü ono sụ iya: “?Bụ gunu be iphe-a bụ; Nnajuphu mu?”

⁵Ojozi-Imigwe ono bya eyeeru mu ọnmu sụ mu: “Ndu-a bụ ndu e-je le pherephere le mgburéku eno, nō l'akpaminigwe. Ole ephe e-vuru uezgo shiadaa onwophe l'iphu onye nwe mgboko l'ophu. ⁶Ugbo ophu bụ inya oji akpugbaa ya; würü eje ala l'uezgo isheli. Ndu ophu inya akpuru iya nü acha-gbaa ụcha nōdu awu etso iya etsotso. Ndu ophu bụ inya, dübbaa ükara ükara kpugbaa phē nōdu ejepu oha, bugbaa l'uezgo ndohali.”

⁷O be teke inya ono wufutaru; o nōdu anma phē anmanma l'ehu g'ephe wufu je etsoru eliphe l'ophu agbabhe. No iya; o sụ: “Unu je; je aghaphee eliphe l'ophu.” Ephe würü tüğbaa je awata aghaphee l'eliphe l'ophu. ⁸O bya araku mu sụ mu: “Lekwa; ndu ophu eje ala l'oha isheli meakwaru; unme bvuru mu ebvuru l'alı oha isheli.”

Okpu-eze kę Jioshuwa

⁹Opfu Chipfu rwua mu nchi sụ: ¹⁰“Ndu-a be ii-nata mkpola-ochaa yee mkpola-ododo; Héludayi; waa Tobayijia yee Jiedaya, bụ ndu shi le Babilo-nu lwa, bụ ęka e shi kpua phē le ndzụ laa. Ujiku lanu ono be ii-jekwapho ibe Jiosáya nwa Zefanaya. ¹¹Mkpola-ochaa ono yele mkpola-ododo ono be ii-gude wụa okpu-eze. Okpu-eze ono bụ onye ii-je ekpube iya l'ishi bụ onye-ishi ndu-uke ono, bụ Jioshuwa, bụ nwa Jiehozadaku. ¹²Sụ iya l'owakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: ‘Lekwa; nwoke ono, epha iya bụ Ekalí-Oshi Ọbu l'a-nyikatakwa l'ọnodu iya bya akpukwaa eze-ulo

Chipfu. ¹³Ọ kwa iya a-buru onye a-kpụ eze-ulo Chipfu. Ọzo bụ l'ee-me iya l'oo-dụ akpabiri; l'ọ bụru eze; nodu l'aba-eze iya. Teme l'o dokubekwapho onye uke l'aba-eze iya ono. Nchị aduepho ẹphenebo doo l'iphe, ẹphe eme. ¹⁴Okpu-eze ono bẹ ee-dobe l'eze-ulo Chipfu g'ọ bụru iphe, ee-gudeje nya-ta Hẹludayi; yele Tobayijia; yele Jiedaya; yele Hẹnu, bụ nwa Zefanaya.”

¹⁵“Ndu bu l'eka dụ enya abya eyeta eka g'a kpua eze-ulo Chipfu. Noo teke unu a-maru l'ọ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike bẹ ziru mu gę mu bya. Iphemiphe ono e-mekota mę unu -nodu emeje iphe, Chipfu, bụ Chile-ke unu epfu.”

Ikpe, pfuru ọto; yee aphụ obu-imemini; o tọ bụdu aswị ęgu

7 ¹Tobudu iya bụ; o be l'apha, kwe eze, bụ Dariyosu apha eno l'aba-eze iya; lę g'onwa kę tete dụ l'abalị eno, bụ iya bụ ọnwa Kisulevu; Opfu Chipfu rwua Zekaraya nchị. ²Lę ndu Betelu ziwaru Shareza yee Regemu-Meleku; ẹphe chita ndu ẹphe l'ephe swị g'ephe je epfuru nụ Chipfu; ³waa g'ephe jia ndu-uke ulo Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; ẹphe lę ndu mpfuchiru Chileke sụ phe: “?Mu gụwaro aphụ swia ęgu l'ọnwa ise ge mu shi eshi k'apha ole mole meta-a tọ?”

⁴Tobudu iya bụ; opfu kę Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike bya erwua mu nchị sụ mu: ⁵“Jia iphe, bükpo ndu ali-a l'ophu mę ndu bụ uke sụ phe: Teke ono, unu swịru ęgu nọo l'aphụ l'iphe, bükpo ọnwa ise yee ọnwa ęsaa; e -shi k'ükporo apha ęto l'apha iri, nwụwaru nụ ? bụ mu-a gedegede bẹ unu swị-doru ęgu ono? ⁶Tọ teke ono, unu shi eri iphe, eeri eriri; angụ iphe, angụ angungu; ?tọ bụdu unu shi eri eriri angụ angungu k'ehu unu ęhu unu? ⁷Iphe-a; ?tọ bụdu opfu, Chipfu gbę l'önü ndu mpfuchiru ndiche pfua teke ono, Jierúsalemu ẹphe lę mkpukpu nọ-pheru iya mgburugburu dakpoperupho gbe; teme ęku nodu abyaru phę pukapuka; teme ndu bu l'echiegu ndohali ẹphe lę ndu bu l'alị ıkpa úbvú, nọ l'uzo ęnyanwu-ariba bukpoerupho g'ephe bu?”

⁸Teme Opfu Chipfu bya erwua Zekaraya nchị ọzo sụ: ⁹Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike: Unu kpeje ikpe, bụ ire-lanụ. Unu mejeru nwibe unu iphe-oma; unu aphujeru phę obu-imemini. ¹⁰Unu te emekpajekwa ndu ji phę anqedu ęhu; ọzoo ndu enwedu nna; ọzoo ndu byaru abyabya; ọzoo ndu akpa nri. Ophu o dukwa g'unu ha onye arije l'ime ıkpmoma iya k'eme nwune iya ejio-iphe.

¹¹“Obenu l'ephe jikaru angabę nchị; ẹphe gude ejio ıkpmoma kwe-fu ike; bya eworu nchị phę swo-chishia g'ephe ta anụma iya. ¹²Mbụ-a; ẹphe woru ıkpmoma phę kpoo gbengu gę mkpuma-egbe; jika l'ephe taa ngabedu nchị l'ekemu; ophu ẹphe angabedu nchị l'opfu Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike pfuru nụ phę; mbụ ozi, o gude Unme nkiya gbę l'önü ndu mpfuchiru ndiche pfuaru phę. Ọ bụru iya meru g'o gude ęhu wata eghu Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eghu shii. ¹³Teke mu kuru oku bẹ ẹphe ta

angabeduru nchi; noo g'o gude ẹphe kujekwanụ; ophu mu angaduru nchi; nokwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-ike eepfu. ¹⁴Mu wonụru phē chikaa; mbụ gude oke phērephere zikaa phē; ẹphe dzuru ọhamoha; ẹphe je ebugbaaru l'alị eka ẹphe amadụ. Ọ bürü iya bụ l'alị ono, ẹphe gwōberu ono aburu ochobu; k'ophu bụ l'o tọ duedu onye eshije iya afuta; ọphu ọ dudu onye ejeje iya nụ. Ẹphe woru eguru alị ono togbo ọ bürü ochobu.”

Ukwe ọnu-oma Chipfu ekwe Jierúsalemu

8 ¹Ozokwa; Opfu Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike rwukwaa mu nchi ọzo sụ: ²Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Mu ekokwa okophoo ẹhu Zayonu shii; mbụ l'okophoo ẹhu iya enwukwa mu phuruphuru l'ẹhu.” ³Wakwa iphe, Chipfu eepfu baa: “Mu a-lwaphutakwa azu lẹ Zayonu je eburu eburu lẹ Jierúsalemu. Noo teke aa-wata eku Jierúsalemu ‘mkpukpu ire-lanụ’; l'awata eku úbvú kẹ Chipfu, ‘úbvú, dù nsọ’ mbụ úbvú kẹ Chipfu ono, bụ Okalibe-Kakota-Ike ono.” ⁴Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Unwoke, kahụru akahụ; yee ụnwanyi, kahụru akahụ e-mechakwaa anoduje l'oma gbororo Jierúsalemu ozobaa; onyenonu l'ọ tsụa mgboror l'ekà; kèle ọ búwaaogeranya. ⁵Unwu-mgboko mè unwokoro ejị ọma gbororo mkpukpu ono ebvu ebvu.”

6 Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Oo-dükwaro nwa ndu eka-a, bụ ndu ọphu phoduru nụ biribiri teke ono; obenu ?o-du-hunu mbedua biribiri?” Nokwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu bụ ono. ⁷Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Mu a-dzota ndibe mu l'eka ọha, bu l'uzo ẹnyanwu-awawa yele eka ndu ọphu bu l'uzo ẹnyanwu-arịba. ⁸Mu e-duphuta phē azu g'ephe bya eburu lẹ Jierúsalemu. Ẹphe a-bürü ndibe mu; mu abukwanuru phē onye ire-lanụ; pfuberu phē eka oto; bürü Chileke phē.”

9 Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Unubé ndu anụ opfu-a nta, bụ opfu, ẹphe pfuru; mbụ ndu mpfuchiru, nọ l'eka ono teke a türü ọkpa ụlo-a; mbụ ọkpa ụlo Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike-a; g'eka shihukwa unu ike k'ophu aa-kpụ eze ụlo ono kpụ-ghee. ¹⁰Teke eteke atu-du ọkpa ụlo ono bẹ e te shidu apfije amadụ ugwo-ozi; ọphu aapfudu iya anụ-egbudu. Ọphu ọ dudu onye shi ejeje ozi iya lẹ ntusarehu; l'eka onye-monye atsụ ọhogu iya ebvu; kèle mu meru; onyemonye bürü ọhogu nwibe iya. ¹¹Obenu lẹ nta-a bẹ mu tee međdu nwa ndu phoduru nụ lẹ ndu-a gẹ mu meru teke ndiche ono.” Nokwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu. ¹²“Mebyi-iphe, a kürü l'alị a-nodu eme ree; vayinu amị mebyi iya ree; alị amịa mebyi iphe, e meberu iya; igwe akwa iji iya. Iphemiphe ono bẹ mu a-nụ g'o bürü okiphe, nwa ndu ono phoduru nụ ono e-keta. ¹³Ọ kwa egube ono, ọhamoha shi gude unubé ndu ọnu-ulo Jiuda yee Ízurelu ephu l'iphu ono; bükwapho gẹ mu a-dzọ unu; l'agotaahaa unu l'opho. Unu ba atsukwa ebvu; ọo erekwapho g'eka shihu unu ike.”

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “O kwa egube ono, mu riwaru l'eme unu ejio-iphe; mu taa phuduru unu obu-imemini; teke ono, ndiche unu phē kpatsuru mu iwe ono; o kwa Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; ¹⁵ bükwapho gē mu riwaru iya nta-a lē mu emeru ndu Jierúsalemu yee ḥonu-ulo Jiuda ree ozo. Unu ta atsukwa ebvu. ¹⁶ Wakwa iphe, unu a-nodu eme baa; unu pfujeru nwibe unu ire-lanu; unu ekpeje ikpe, bụ ire-lanu bya aburu ikpe, e-me gē nchi dū doo l'ime ulo-ikpe unu. ¹⁷ Unu ta achijekwaru nwibe unu ejio idzu l'ime obu unu; ophu ohejekwa unu ihee akpapyabé iphe, unu meru gúa enwa. Iphemiphe ono bụ iphe, dükota mu ashí. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁸ Mu byakwa anúma Opfu Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike ozobakwa. ¹⁹ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Aswí ēgu l'onwa k'eno mē k'ise mē k'esa mē k'iri a-tuko bürü teke ēhu a-tsoje unubé ndu ḥonu-ulo Jiuda uto; unu etee eswa; l'o bürü unu Obo-iphe ēhu-uto. O ya bụ le-a; unu yee ire-lanu obu; unu eyee nchi-adu-doo obu!”

²⁰ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Ndu dū igwerigwe a-bya; mbu ndu shigbaa lē mkpukpu, dū igwerigwe; ²¹ ndu shi lē mkpukpu lanu a-wuru je lē mkpukpu ozo je asu: ‘G'anyi je je epfua g'anyi tuba Chipfu l'enya; mbu-a g'anyi je achoo Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; lē mbedua l'e-jefukwaa.’ ²² Ikpoto nemadzú; mēkpo ndu bụ ọha, ike dū l'a-bya achoo Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike lē Jierúsalemu; byakwapho g'ephe rwoo ya g'ephe tuba iya l'enya.” ²³ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “E -mechaas bé ụmadzu iri, epfugbaa opfu-ali, dū iche iche; bya eshigbaa l'ohamoha; l'a-tuje onye Jiuda lanu swiswia l'ono uwe iya arwo iya sú iya: ‘G'anyi tsonuru ngu laa; l'anyi nümawaru lē Chileke swiru unu eswiru.’”

Ikpe, ee-kpe ndu ọhogu Ízurélu

9 ¹ Owaa bụ ozi, Chipfu ziru zidoru ndu alí Hadúraku; teme o gbu-pyabewaa mkpukpu Damasukosu; kèle ẹnya ndiphe; mēkpo ẹnya ọkpa-ipfu l'okpa-ipfu Ízurélu l'ophu bükota lē Chipfu bē o nowaa. ² Oopfu-kwapho iphe, oo-me mkpukpu Hamatu, bụ ndu ẹphe l'ephe maru oke; mēkwaphe mkpukpu Taya yee mkpukpu Sayidonu; mbukpokwaa ẹphebedua ono, maru iphe ntumatu ono. ³ Ndu Taya kpuakwaru mkpukpu phē kpushia ya ike. Mkpola-ochaa bē ẹphe kpawaru kubé g'onye kpokóberu urwuku; bya akubé mkpola-ododo g'onye kubérú ọzu l'aguga gbororo. ⁴ Obenu lē Nnajiuphu a-nafu phē iphe, bụ nképhē; bya enwuru ẹku phē ye l'ezé-ényim. Oku etsua mkpukpu Taya ono tsufu.

⁵ Ndu mkpukpu Ashikelonu a-húma iya; ndzú erwuta phē; ndu mkpukpu Gaza ahúma iya terwuhu lē ndzú-agugu. Nokwapho g'oo-dū ndu Ekuronu; kèle iphe, ẹphe shi ele ẹnya iya a-la pyetee. Ndu Gaza bē onye eze phē a-la l'iswi; l'a gbakahú lē Ashikelonu.

6 O bụru ndu ali ozo e-buchi mkpukpu Ashidodu; mu emee g'eku-onwonye ndu Filisitayinu bụru bugemu. 7 Mee-iphe ono, ẹphe anguje ono bẹ mu a-nafụ phẹ; mu anyashịa phẹ nri ono, e merwuru emerwụ ono, nyakaaru phẹ l'eze ono; nwa ndu ọphu phoduru nụ lẹ ndu ono; anodу-doru Chileke anyi; bụru ndu a-dụwaa g'ipfu eka phẹ l'alị Jiuda; ndu Ẹkuronu abyakporo adụ ge ndu Jiebusu. 8 Obenu lẹ ndibe mu bẹ mu a-nodu adzoje l'éká ndu ojogu, azo garamugaramu agha ono; ọphu ndu ewere abyadụ agbabaa ndibe mu ophorokpo; kèle nta-a bẹ mu gudewaa enya mu hụma g'ephe ejebẹ iphe-ehuka.

Abyabya eze ndu Zayonu

- 9 Gube nwada Zayonu;
 tekwaa ęswa teshia
 ya ike!
- Gụa ebvu ęhu-ụtso;
 gube nwada Jierúsalemu!
- Lekwa; onye bụru ngu
 eze abyapfutaakwa ngu.
- O bụ onye pfuberekoto;
 teme o nodu adzoje
 nemadzụ.
- O wozetaru onwiya ali;
 nodu l'eli
 nkapfụ-igara agba
 aby;a;
 mbụ l'eli nwa nkapfụ-igara
 ọbu.
- 10 Ndu Ifuremu bẹ mu a-nafụ
 ụgbo-inya-ogu phẹ;
 mu anafükwapho ndu
 Jierúsalemuinya,
 aagbajẹ alwụ ogu.
- L'a gbajia ụta, e gude eje ogu.
 L'o raa ya arara su g'ehu
 dükwa ọhamoha guu.
- Abụ eze nkiya e -shi
 l'eze-enyimu ọwa dasweru
 eze-enyimu ozo.
- Lo shikwapho l'enyimu
 Yufurétiṣu noo jasụ
 l'eka igwe beru ali beru.

**Ee-dophu ndibe Chileke azu
l'qonodu phę**

- 11 “A -bya lę gübuedua;
 mu e-gude kę mee ono,
 mu lę ngu gude gbaa
 ndzụ ono haa ndibe ngu,
 no lę mkporo l'ime iduma,
 mini adudu ono;
 mee phę;
 ęphe enweru onwophe.
- 12 Unu laphu azu l'eka ono,
 unu kpushiru ike ono;
 unubę ndu mkporo ono,
 enya dụ l'uzo ono!
- Mbụ lę nta-a bę mu arakwa
 iya arara
 lę mu a-nụ unu iphe,
 ha g'iphe, unu shi
 nwehawarụ ugbo ębo;
- 13 kęle mu e-woru ndu Jiuda
 kwee g'onye kweru ụta;
 mu eworu ndu Ifuremu
 mee g'o bürü apfụ,
 e gude agba ụta ọbu.
- Mu a-kpatsu ndibe gübę
 Zayonu g'ęphe dapfu
 ndibe gübę Gurisu.
- Mu emee ngu g'i du
 g'ogu-echi,
 onye dụ ike l'ogu pa.”
- 14 Noo teke Chipfu a-byapyabę
 phę.
 Apfụ iya eziahaa phaaphaa
 g'ebemu-igwe.
- Nnajiuphu, bụ Chipfu abya
 eworu opu-ogu gbua.
- Ọ bürü oke pherephere,
 shi ndohali bę oo-gude
 eję.
- 15 Ọ bürü Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike

e-gbobuta phę.
 Ephe a-nodu atṣu ndu ọhogu
 phę ọtsu-epfu;
 alwụ phę alwụ-kpe
 phę.
 O bụru iphe, ephe e-gude
 eme iya bụ m kpuma
 robo agbagba phę.
 Ephe a-ngu iphe,
 aangụ angụngu;
 aba gę ndu mée atṣu.
 Ephe ejije pyimü g'ochi,
 eegudeje ephe mee
 l'aguga ọru-ngweja
 Chileke.

¹⁶ O bụru Chipfu, bụ Chileke
 phę a-nodu adzọ phę
 m'o -rwua mbóku ono;
 eshinu ẹphe dù
 g'iphe-edobe iya bya
 aburu ndibe iya.
 Ephe a-gbaję kpingu l'alị
 iya g'igopoto,
 nọ l'eli okpu-eze.

¹⁷ Lewaro! O dunukaru ree
 teme ọ manuka mma.
 Ereshi l'a-nodu eme
 g'uwokorobya phę
 bụru ndu nweru iphe
 shii;
 mée-ophuu emekwapho
 g'uwada phę nwujaa
 ọnụ-ochi.

Chipfu e-leta Jiuda ẹnya

10 ¹Unu pfuaru Chipfu g'o dzeeru unu mini teke oodzeje mini ishi-apha. O kwa Chipfu emeje g'igwe rwua erwurwu. O bụru iya ayojeru ụnwu-eliphe mini; teme ọ nodu emeje g'iphe-akụku wata aso pulapula l'egu; ²kéle ọbvu agwota atükwa atụ-kporoko; ndu agba ejá nodu aphụ ọphulenia, abụdu eviya; ẹphe ezeje nrwọ, bụ ụka; teme ọ bụru mkpokoro obu bę ẹphe a-noduje adụ. O bụru iphe ono meru g'o gude ndu-a nodu anoduje awụ-phę g'ikpoto aturu, enwedu onye eche phę nụ.

³Èhu-eghu mu enwukwa phuruphuru l'opfu èhu ndu eche aturu ono; mu jekwa l'anu ndu-ishi ono aphụ; kelle Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike e-che-a aturu iya, bụ iya bụ ọnu-ulo Jiuda. Oo-me phę g'ephe dù g'inşa, dù akpabiri l'eka e gude iya alwụ ogu. ⁴O bükwa lẹ Jiuda bẹ m kpuma, gude ulo e-shi futa; o bụru iya bẹ nggu, gude ulo-ekwa e-shikwapho; o bụru iya bẹ ụta, e gude alwụ ogu e-shikwapho; o bụru iya bẹ iphe, bükpo ndu a-bụru ishi e-shi l'eka. ⁵Ephe a-tugba nanụ; dęephō gę ndu bụ ojogu, ike dù; ephe azo ndu ọhogu phę tolutoli lę gbororo l'eka aalwụ ogu. Eshi-nu Chipfu nọ swiru phę eswiru bę ephe a-lwụ ogu chikaa ndu gude ịnşa alwụ ogu.

⁶ Mu e-me g'onu-ulo Jiuda shihu

ike;

mu adzoo ọnu-ulo Jióséfu.

Mu e-me g'ephe laphu azu

l'ọnodu phę;

kelle mu a-phuru phę

obu-imemini.

Ephe e-mechaa dù gę ndu mu

eshidu jiika ajika;

kelle oo mbędua bụ Chipfu

bya abụru Chileke phę;

mu je l'azaje phę enu.

⁷ Ndu Ifuremu e-mechaa dù gę

ndu ike dù l'ogu;

èhu e-mechaa tsöahaa phę

g'onye nguru mée.

Unwu phę ahụma iya tee

eswa;

obu atsoahaa phę rıkpotoo

l'eka Chipfu.

⁸ "Mu a-gbaru phę ọla gude

chibata phę;

noo kelle mu gbafutaru

phę;

ephe abya adu igwerigwe

g'ephe shi dùhawaa.

⁹ A makwaru-a lę mu chịru

phę ghakaa l'echilabo

ndiphe;

ole ephe e-shichaa l'eka dù

enya nyata mu.

Ephebedua ephe l'ünwegirimaa

phę a-wafü;
ozo bụ l'ephe a-lwa.

¹⁰ Mu e-je le Ijiputu je achilata
phę.

Mu eje Asiriya je atutukobe
phę.

Mu a-chiru phę bya l'alị
Giladu yele úbvú úbvú
Lébanonu;
ophu ụzo a-sükpodaa phę
nụ anono.

¹¹ Ephe a-ghata eze-enyimu
iphe-ehuka ono;
ole otu-kperere mini ono
bę aa-byanyi;
teme ogbu-mini enyimu
Nayılı l'ophu
atahükota gbengu.

Eku-onwonye ndu Asiriya
abụru iphe, e wozeru
alị; teme ike ono,
shi dụ ndu Ijiputu
ono abụru phuchamu.

¹² Mu e-me; ike adụ ndu Jiuda;
teme ọ buru ępha mu bę
ęphe e-gude buru.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

11 ¹ Unubę úbvú úbvú
Lébanonu; unu g̃uhashia
ụzo unu ghebegbaa ọnụ
k'ophu ọku e-tsupyashi
oshi sida unu!

² Unu kwaa ękwa unubę oshi
payinu;
kele oshi sida daakwaru.

Oshi ono, shi bugbaaru
oshi,
kporu akpaa ono
bę bükotaakwaa
ola-l'iswi.

Unu chia mkpu ękwa unubę
achi achị,

nogbaa lę Beshanu;
kélé eze ọswa eze
ọswa bę
a sushichaakwari.

³ Unu ngabékpodapho nchi lę
mkpu,
ndu eche aturu akpo;
kélé irwu-ëswa ono,
ephe echeje aturu
ono bę e mebyishiwaru.
Unu nümakpodapho ekiri,
oduma asụ;
kélé oke-ëgbudu,
no l'aguga enyimu
Jiódanu ono ghewaru
onu.

Ndu eche aturu ụmadzu ẹbo

⁴ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke mu epfu: “Watanụ eche aturu ono, e doberu k'egbugbu ono. ⁵ Ndu abyaje azụa phę nü azuje phę gbua egbugbu; o tọ dudu iphe, eeme phę. Ndu erekwanụ phę nü nođu asuje: ‘G'ajaja bükwaru kę Chipfu kélé anyi nweakwaru ęku.’ Ophu ndu eche phę nü aphụjeduru phę obu-imemini. ⁶ O ya bụ lę mu ta aphụjeduru ndu ali-a obu-imemini ozo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu e-woru onyemonye ye nwibe iya l'eka; yele ęka onye eze iya. Ephe e-gwe ndu ali-a arakabya; ophu mu adzotadu phę l'eka phę.”

⁷No iya; ndu ono, azuje aturu ono bya ere iya erere ono bya ebuta mu; mu byanụ awata eche aturu ono, e doberu k'egbugbu ono. Mu chịta oshi-mpalęka labo chiru. Mu gube nanụ “n-yemobu”; bya agua ophuu “atugba nanụ”. No iya mu cheahaa ikpoto aturu obu. ⁸Lime ọnwa ophu bę mu gude chikashia ụmadzu ęto eche aturu ono. Ikpoto aturu ono kpoo mu ashị; teme echeche phę lakwaa mu pho enyiru. ⁹Mu pfuahaa sụ: “Mu tee cheekwa unu. G'onye ala maa larwukwaa agala; onye ala l'iswi alaa ola-gwoo. Gę ndu ophu phodurụ nü rije anụ nwibe phę.” ¹⁰Mu bya ewolita oshi-mpalęka mu ono ophu aza “n-yemobu” bya eworu iya nyajia; bya emebyia ogbandzu, mu lę ndiphe l'ophu gbaru. ¹¹O bụru l'eswe mboku ono bę e mebyiru iya. Ndu ono, azuje aturu ono bya ere iya erere, bụ ndu ophu elekpoé mu pho enya teke ono maerupho l'ọ Chipfu gude iphe ono, mu meru ono epfu opfu. ¹²Mu sụ phę: “O -buru l'ọ dụ unu ree; unu pfua mu ugwo mu; teke o tọ dudu; unu ahakpokwaro.” Ephe pfua mu ükporo mkpolà-ochaa lę mkpolà-ochaa iri.

¹³No iya; Chipfu sụ mu: “Woru iya je atụarụ ọkpú-ite; mbụ ikpoto okpoga ono, ephe gude zübua aswa ishi mu ono.” Mu byanụ bya achịru

ükporo mkpola-ochaa lę mkpola-ochaa iri ono je awuṣhi l'eze-ulo Chipfu; mbu mu woru iya tūtaru ɔkpu-ite. ¹⁴ Mu byakwa bya agbajia oshi mkpa-leka mu k'ebu, bu ɔphu aza “atugba nanu”; shi nno mebyia abu nwune, Jiuda yee Ízurelu bu.

¹⁵ No iya; Chipfu sụ mu: “Ngwa kwaa onwongu ngwa onye-eswe, eche aturu, bu onye adudu iphe, o bu; ¹⁶ kèle mu a-kụ-lita onye eche aturu l'alị ndu-a, bu onye ata akpadu ishi aturu ono ndu ɔphu ala l'iswi; ɔphu oochedu ndu ɔphu eme kwækwee; ɔphu oomedu ndu mekaru iphe ɔbvu g'ephe wekorohu; ɔphu qonudu ndu ɔphu ẹhu du ike nri. Ochia iphe, ono-nodu eme bu l'oo-nodu ata anu iya kę ndu ɔphu ẹhu du ike; aswoṣhi iya ụpyi-ɔkpa iya. ¹⁷ Nshio onye eche aturu ono, adudu iphe, o bu ono; mbu onye ono, agbaphujeru aturu ono! G'e gburukwaa ya ogu-echi l'eka; gbua ya ya l'enya ékutara! G'eka iya l'ophu nwụhukotakwa; enya ékutara iya apyahụ rengurengu!”

Eemebyishi ɔhogu Jierúsalemu

12 ¹ Wakwa ozi, Chipfu ziru zidoru ndu Ízurelu; mbu Chipfu, onye bu iya tósaru akpaminigwe; teme o bụru iya toru ɔkpa mgboko l'ophu; bya aburu iya kuru unme ye nemadzụ l'ehu. ² O suru: “Lekwa; mu e-mechaa mee ndu Jierúsalemu g'ephe du g'okoro mée, ephe a-ngu tuko akpo garigari; mbu iphe, bùkpoo ndu bukube phē nụ. Ndu ono a-buru ɔhogu kephee Jiuda yee Jierúsalemu mgburugburu. ³ O -rwua mboku ono bę mu e-me Jierúsalemu g'o bụru mkpuma, anyị oke ेrwa dörü l'iphu ndiphe l'ophu. Iphe, bùkpoo ndu meru g'ephe nwuriburu iya; e-meka onwophé iphe-ehuka. Teke ono bę ɔhamoha, nọ lę mgboko l'ophu a-chikobe onwophé g'ephe tsoo ya ogu. ⁴ O -rwua mboku ono bę ịnya-ogu phē l'ophu bę mu e-yeckota ebvu; mu emee g'obvu byakota iphe, bu ndu agba l'eli iya. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Obenu lę ndu Jiuda bę mu a-nodu eletakpoo enya ɔkpobe eleta. Mu emee g'inya, ndiphe gude alwụ ogu tsuhukota ishi. ⁵ Noo teke ndu-ishi ndu Jiuda e-pfu l'ime obu phē sụ: ‘Ndu Jierúsalemu dükwa ɔkperehu; kèle Chipfu, bu Okalibe-Kakota-ike bu Chileke phē.’

⁶ “O -rwua mboku ono bę mu e-me ndu-ishi ndu Jiuda g'ephe kpo chii-chiichii g'ite-oku, e shiberu l'oku; ozoo g'eka oku etsu ęswa ereshi, e sweshiru esweshi. Ephe a-nodu ekepyashi ndu nọ phē l'ekutara; mę ndu nọ phē l'ekicha; mbu iphe, bùkpoo ndu nọ-pheru phē mgburugburu; obenue lę Jierúsalemu e-keerupho jingujingu l'alị iya l'eka o keru.

⁷ “Chipfu e-vukpoadaru ụzo dzotaada eka ndu Jiuda bu; k'ophu ùbvù, aa-nodu akwabę ọnụ-ulo Dévidi yee ndu bu lę Jierúsalemu ata akadụ kę ndu Jiuda shii. ⁸ O -rwua mboku ono bę Chipfu e-gbobuta ndu bu lę Jierúsalemu; k'ophu bu l'onye kachaa arwụhu l'echilabø phē a-dụ ɔkperehu ge Dévidi; ndu ọnụ-ulo Dévidi edukwanu phē ge Ojozi kę Chipfu; ge Chileke

l'onwiya. ⁹O -rwua mbóku ono bụ iphe, mu a-gbèshi ememe bụ gę mu mebyishia ṥhamoha l'ophu, bụ ndu etso Jierúsalemu ḥogu.

¹⁰“Ozo bụ le mu e-woru unme k'eze-iphe-ọma; yele unme k'arwọ arwo; wụa l'ọnụ-ulo Dévidi; mu awụa ya l'ehu ndu bu le Jierúsalemu. O bụru mube onye ono, ephe bvukashiru ónyá ono bę ᵇephe a-nodu ele enya l'eka; teme ephe araa ᵇekwa mu g'onye ara ᵇekwa nwa, bụ iya nwa lanụ; l'oorwua phę l'ehu shingushingu g'oorwuje onye ara ᵇekwa nwa, bụ (okpara iya. ¹¹O -rwua mbóku ono bę ụzu-ekwa, aa-nodu atụ le Jierúsalemu a-pa eka apaa. Qo-duepho g'uzu-ekwa, a tịrụ Hadadu-Rímonu le nsüda Megido. ¹²Mbụ le-a; ndu alị ono a-gụ aphi; ipfu nonu ᵇephe anokobe agụ aphi onwophe; ipfu ọnụ-ulo Dévidi ᵇephe l'unyomu phę; ipfu ọnụ-ulo Nétanu ᵇephe l'unyomu phę; ¹³ipfu ọnụ-ulo Lívayi ᵇephe l'unyomu phę; ipfu ọnụ-ulo Shimeyi ᵇephe l'unyomu phę; ¹⁴mékpo iphe, bükpo ipfu ono, phoduru nụ ono l'ehu l'ehu ᵇephe l'unyomu phę unyomu phę.”

13 ¹“O -rwua mbóku ono bę aa-su-furu ọnụ-ulo Dévidi ogba-mini; ᵇephe l'iphe, bụ ndu bu le Jierúsalemu; gude iya safu phę iphe-eji phę; yee emerwụ, ᵇephe merwuwaru onwophe. ²O -rwua mbóku ono bę mu e-me g'e be kujehẹ ṥbvu-agwọta ẹpha ekuku ophu l'alị-a; ophu a byadu anyatabaa ya anyata ophu. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu. Ndu mpfuchiru ᵇephe l'unme, aturwuje nemadzụ bę mu a-tuko woshichaa g'o tọ duhe l'alị-a. ³Teke o bụ l'o dürü onye sụru le ya epfuchikwaduru Chileke; ne iya l' nna iya, bụ ndu nwuru iya nụ asụ iya-a: ‘O tọ ḫukwa iphe, e-me g'i tị nwụhu; kele i dzürü ụka sụ le Chipfu pfuru iphe, o pfuduru.’ Teke ono, o gude iya l'eka epfu ono bę nna iya ono; yee ne iya ono, nwuru iya nụ ono a-nmagbu iya. ⁴O -rwua mbóku ono bę iphere e-gudeje ndu mpfuchiru l'udu iphe, ᵇephe a-noduje ahụma. Ophu ᵇephe eyeedu uwe ejí ejí ono, ᵇephe gude edephushi ndiphe ono. ⁵Iphe, oo-nodu epfu bụ: ‘Mu ta abükwa onye mpfuchiru. Mu bükwa onye akọ opfu. O kwa iphe, e metaru l'alị bę mu gude buru eshinu mu bụ nwaita.’ ⁶Teke o dürü onye jiru iya sụ iya: ‘?Ichi iphe ọwa-a, tükokwanuru ngu ehụ-a bükwanuru gụnu?’ Lọ sụ iya: ‘O kwa l'ibe onye mu l'iya eshi ọnyà bę e meru mu iphe ono.’”

Iphe, e chiru onye eche aturu; aturu iya gbakashịhu

⁷“Gübe ogu-echi; tehu etehu; ts oo onye ono, echeru mu aturu ono ḥogu; o kwa onye ono, nọ mu ntse ono bę mu sụru g'i ts oo ḥogu. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu. Gbugbua onye eche aturu g'aturu agbakashịhu. Mbédúa amachịa eka bürü ṥhogu ndu ophu ha nwanshịj. ⁸Ee-woru ndu bu l'alị-a mgburugburu kee ụzo eto; woru ụzo labo gbushia; ole ụzo lanụ l'uzo eto ophuu a-phodukwa l'ime iya. O kwa Chipfu epfu. ⁹O bürü ụzo lanụ l'uzo eto ono bę mu e-woru ye l'oku; mu abyá

ahucha phē ahucha g'onye ahucha mkpola-ochaa; bya ahua phē ama; g'onye ahū mkpola-ododo ama. Noo teke əphe e-ku əpha mu; mu aza phē enu. Mu a-sü l'əphe bükwa ndibe mu; əphebedua asü lə Chipfu bükwa Chileke phē.”

Chipfu abyakwaa aburu eze

14 ¹Lekwa! Mbóku kē Chipfu abyakwaa, bù mbóku, aa-kwa iphe unu l'okwata nōdu l'echilabò unu kee ya. ²Mbóku ono bē mu a-chikobe əhamoha l'ophu chīru jeshia Jierúsalem̄u je g'ephe tsōo Jierúsalem̄u ogu. Ephe alwùa lwùta mkpukpu ono; tuko iphemiphe, dū l'ulo iya tütuchaa; pharwushia ənwanyi phē k'okpehu. L'e kee mkpukpu ono əbo; kpua nanu lē ndzù; əle ndu ophu phoduru nü ta adukwanu onye akpufu phē lē mkpukpu ono. ³E -mechaa; Chipfu abya alufu je etsoo əhamoha ono ogu; egube ono, əolwuje mē ogu nōdu ada ono. ⁴O -rwua mbóku ono bē oo-gude okpa iya pfuru l'eli úbvú olivu, dū l'uzo ənyanwu-awawa kē Jierúsalem̄u. Úbvú olivu ono abya ebukahù əbo; e -shi l'uzo ənyanwu-awawa jasù l'uzo ənyanwu-ariba. Echi iya aburu nsùda, a-ha ntumatu; kele úbvú ono əka lanu e-shi əzo isheli; əka lanu eshia ndohali. ⁵O bùru nsùda úbvú mu ono bē unu e-tsoru gbala; kele ogologo iya e-rwu Azelu. O bùru ədu oso, unu gbajeru teke ali nmajeru jijijiji teke Uzáya bù eze ndu Jiuda-a; noo ədu oso, unu a-gba bù onoya. Noo teke Chipfu, bù Chileke mu a-bya; iphe, bükpo ndu dū nsø g'ephe ha etsokwaru iya pho abya.

⁶Mbóku ono bē iphóró taa dudu; ophu oyi atsudu. ⁷Eswe a-nödue-pho anwù eje. Mbóku tee nweedu eswe; ophu oo-nweedu ənyashi; kele nchi -jihuchakponu; iphóró adule-a. O buepho l'oo Chipfu maru mbóku, oo-bùru.

⁸O -rwua mbóku ono bē mini, doru riṣaa; anu ndzù e-shi lē Jierúsalem̄u asoshi. Oo-ke əbo; əka lanu aso ala l'eze-ənyimu əzo ənyanwu-awawa; ophuu aso ala l'eze-ənyimu əzo ənyanwu-ariba; l'oo l'udzumini aso l'ona-nwu. ⁹O bùru Chipfu a-bùru onye eze ndu mgboko l'ophu. O -rwua mbóku ono bù Chipfu lanu a-dü; o bùru əpha iya kpoloko bù əpha, aa-maru.

¹⁰Ali-a l'ophu; e -shikpø lē Geba jasù lē Rímonu, bù ndohali Jierúsalem̄u; a-dükota gē nsùda Araba. Obenu lē Jierúsalem̄u a-nöduepho ephekerephe l'əka o nō; e -shikpø l'oguzo Benjaminu; je akpaa l'əka əguzo mbù dū; jasù l'oguzo mgburéku. L'oo bya eshi lē Ulo-ephekerephe Hananèlu nōo jasù l'əka aapyishijeru onye eze akpuru vayinu. ¹¹Ee-bukotaru iya eburu. Ophu a byadu emebyishibaa ya əzo. Obenu l'oo tō dudu iphe, byakporu eme Jierúsalem̄u.

¹²Wakwa ejø iphe-ememe, Chipfu e-kpukposhi iphe, bükpo ndiphe, tsoru Jierúsalem̄u ogu. Ephe a-pfijeru apfuru; anu, nō phē l'ehu ereshihu. Ənya phē echigaru l'ənodu iya rehu erehu; tème ire anodu phē l'ənu rehu.

¹³O -rwua mboku ono bẹ Chipfu a-kpatsuje nemadzụ ndzụ-agugu. Onyenonu a-woje nwibe iya l'eka; ephe etsoaha nwibe phē ogu. ¹⁴Ndu Jiuda kwapho; a-nodu lę Jierúsalemu lwụa ogu. Eku, ephe kparu; mbụ ọhamoha, bupheru phē mgburugburu bẹ aa-chikobekota; mbụ lę mkpola-ododo a-pa iya eka; yee mkpola-ochaa; yee ekwa, aanma anmanma.

¹⁵Egube ejo iphe-ememe ono, e kpukposhiru ndiphe ono bẹ ee-kpu-kposhikwapho ịnya; yee ịnya-mulu; yee ịnya-kamelu; yee nkapfụ-igara; mékpoo iphe, bụ anụ, nō l'eka ephe kpóberu ụlo-ekwa phē.

¹⁶Noo teke nwa ndu wafuru nụ, shi l'ọhamoha ono, shi etso Jierúsalemu ogu ono; e-jeje Jierúsalemu apha g'apha je abarụ onye eze ono ejá; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; ephe ejekwapho abo Obo-Ḿkpù. ¹⁷O -dürü ndu bu lę mgboko-a, ejeduru Jierúsalemu je abarụ onye eze ono ejá; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; igwe tee dzedürü phē mini. ¹⁸O -bụru l'ipfu ipfu ndu Ijiputu te ejeduru ayıru l'abaru iya ejá ono; Chipfu ekpukposhikwa phē pho ejo iphe-ememe ono, o kpukposhiru ọhamoha ono, ejeduru abo Obo-Ḿkpù ono. ¹⁹Ono a-bụru aphụ, aa-nụ ndu Ijiputu yee aphụ, aa-nụ ọhamoha, te ejeduru Jierúsalemu je abo Obo-Ḿkpù ono.

²⁰O -rwua mboku ono bẹ iphe, ee-deje l'okunmee, ịnya nya l'olu bụ: "iphe, dürü Chipfu nsø." Ozo bụ l'ite, eeshi ite l'eze-ulo Chileke a-dụjee-pho g'ochi, eegudeje ephe mee, adụje l'iphu oru-ngweja. ²¹Iphe, bükpoo ite, nökota lę Jierúsalemu mẹ lę Jiuda a-dürü Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike nsø. Teme iphe, bükpoo ndu byaru egweru Chileke ngweja l'ahajeru wota ite ono gude shia anụ ngweja. Ozo bụ l'o -rwua mboku ono bẹ ndu ngho taa duedu l'ulo Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike.